

Négyszáz év

Habár a Csillagászat Nemzetközi Éve véget ért, jó pár fontos évforduló van még hátra, hiszen 1609-ben éppen csak megkezdődtek a távcsöves vizsgálatok. 1610-ben legalább annyira fontos eseményekre emlékezhetünk, mint 1609-ben, sőt!

Lássuk, mi is történt 1610. január 7-én! Idézzük magát Galileit (Csaba György Gábor értő tolmácsolásában): „...a jelen ezerhatszázötödik esztendő január havának hetedik napján, az éjszaka első órájában, midőn az égbolt csillagait néztem a távcsövön keresztül, utamba került a Jupiter. Mivel pedig igen jó műszert használtam (...), három kis csillagocskát láttam mellette állni, kicsiket, de fényeseket.”

Ha van évforduló, amit érdemes megünnepelni, akkor ezt a január 7-ét mindenképp érdemes, hiszen ez volt az a nap, amikor Galilei először észlelte a Jupiter kísérőit, ami később igencsak sok munióót adott neki a kopernikuszi világgép melletti harcban.

Ha van még 1610-es esemény, amire érdemes emlékeznünk, az a Sidereus Nuncius (Csillaghírnök) március 13-i megjelenése volt Velencében. A mindössze 650 példányban napvilágot látott Csillaghírnök valódi földindulást okozott a XVII. századi Európában. Galilei nevét széles körben ismertté tette, ezt követően valóban távcsövek erdeje fürkészte az égi jelenségeket, többek között a „Mediciscillagokat”.

Mindezt valószínűleg kívülről fűjják olvasóink, hiszen annyi helyen esett már szó Galilei korszakos megfigyeléseiről.

Ami az észlelő amatőrök számára érdekes, és soha meg nem unható élmény, az a Galilei-élmény estéről estére való megismétlése. A rácsodálkozás, a felfedezés élménye még intenzívebb lehet 2010-ben, ha ki-ki a maga lehetőségeinek függvényében megis-

métli Galilei észleléseit, akár az AstroMedia kis „hasonmás”-távcsövével megépítve, akár modern amatőr csillagász műszerekkel fürkészve, fényképezve Galilei célpontjait (a Holdat, a bolygókat, a Jupiter-holdakat, és az általa is lerajzolt csillaghalmazokat stb.).

Annak érdekében, hogy Galilei négy évszázaddal ezelőtti észlelési élményeit minél több fiatal átélje, észlelési pályázatot hirdettünk Galilei 1610–2010 címmel. A felhívás legfontosabb eleme, hogy kizárólag saját észlelésekkel lehet jelentkezni (l. a részletes felhívást a 19. oldalon!).

Talán természetes is, hogy januári számunk képmellékletében Az „új” Naprendszer c. sorozat folytatásaként a Jupitert mutatjuk be, elsősorban a Pluto felé tartó New Horizons két évvel ezelőtti

– csillagászati léptékben szinte mainak számító – felvételeiből válogatunk.

Végezetül egy változást jelentünk be: kettőscsillag rovatunk vezetését Berente Bélától fiatal amatőrtársunk, Szklenár Tamás veszi át. A kettőscsillag-észleléseket a következő címre kérjük küldeni: Szklenár Tamás, 5551 Csabacsüd, Dózsa Gy. u. 41. Köszönjük Berente Béla eddigi munkáját!

Mizser Attila

